

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la restituirea recursului declarat de Cooperativa de Producție și Reparație a Rețelei de Inginerie a Construcțiilor „Meșter”, reprezentată de avocatul Vasile Tarnovschi,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Chișinău-Gaz” împotriva Cooperativei de Producție și Reparație a Rețelei de Inginerie a Construcțiilor „Meșter” cu privire la repararea prejudiciului și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 15 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 2rc-54/24
NR. PIGD 2-15214791-01-2rc-27062024)*

Cerere de recurs restituită, din motiv că a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu a solicitat repunerea în termen

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău – jud. L. Holevițcaia
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – jud. N. Traciuc, M. Anton, Iu. Cotruță
Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău – jud. N. Budăi, I. Dutca, M. Anton

25 septembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de CPRRIC „Meșter”, reprezentată de avocatul Vasile Tarnovschi

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Mariana Ursachi,

Oxana Parfeni, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 30 septembrie 2013, SRL „Chișinău-Gaz” a depus cerere de chemare în judecată împotriva CPRRIC „Meșter” cu privire la repararea prejudiciului și compensarea cheltuielilor de judecată (f. d. 2-4, vol. I).

2. Prin hotărârea din 04 martie 2015 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, a fost respinsă acțiunea (f. d. 57, 61-64, vol. I).

3. Prin decizia din 18 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de SRL „Chișinău-Gaz”, casată hotărârea din 04 martie 2015 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care a fost admisă acțiunea. S-a încasat din contul CPRRIC „Meșter” în beneficiul SRL „Chișinău-Gaz” suma de 20 357,27 de lei, cu titlu de prejudiciu, suma de 610,71 lei, cu titlu de taxă de stat aferentă acțiunii înaintate și suma de 458 de lei, cu titlu de taxă de stat aferentă apelului declarat, iar în total – suma de 21 425,98 de lei (f. d. 91, 92-97, vol. I).

4. Prin încheierea din 19 octombrie 2016 a Curții Supreme de Justiție, s-a considerat inadmisibil recursul declarat CPRRIC „Meșter”, reprezentată de avocatul Vasile Tarnovschi, împotriva deciziei din 18 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 114-117, vol. I).

5. La 09 martie 2023, prin intermediul oficiului poștal, în temeiul prevederilor art. 449 lit. g) din Codul de procedură civilă, Agentul guvernamental al Republicii Moldova a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 18 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acesteia, recunoașterea expresă a încălcării drepturilor reclamantei, garantate de art. 6 § 1 din Convenție, casarea deciziei instanței de apel, remiterea cauzei spre rejudecare și acordarea unei satisfacții echitabile în beneficiul reclamantei, pentru încălcările constatate, prin aplicarea directă a art. 41 din Convenție, în cuantum de 2 000 de euro, cu titlu de prejudiciu moral, inclusiv costuri și cheltuieli (f. d. 123-126, vol. I).

6. Prin încheierea din 23 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Agentul

guvernamental al Republicii Moldova împotriva deciziei din 18 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 172-180, vol. I).

7. La 22 iunie 2023, prin intermediul poștei electronice și, ulterior, la 27 iunie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Agentul guvernamental al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva încheierii din 23 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii contestate, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinarea cauzei în ordine de revizuire (f. d. 184-186, 217-221, vol. I).

8. La 22 iunie 2023, prin intermediul poștei electronice, CPRRIC „Meșter”, reprezentată de avocatul Vasile Tarnovschi, a declarat recurs împotriva încheierii din 23 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii contestate, cu emiterea unei noi hotărâri sub formă de încheiere, prin care să fie admisă cererea de revizuire depusă de Agentul guvernamental al Republicii Moldova împotriva deciziei din 18 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău, împreună cu solicitările formulate (f. d. 209-213, vol. I). La 23 mai 2024, Alexandru Vidrașco, reprezentat de avocatul Roman Doroftei, a declarat recurs împotriva încheierii din 30 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 160-164, vol. II).

9. Prin decizia din 13 decembrie 2023 a Curții Supreme de Justiție, au fost admise recursurile declarate de Agentul guvernamental al Republicii Moldova și de CPRRIC „Meșter”, reprezentată de avocatul Vasile Tarnovschi, casată încheierea din 23 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău și remisă cauza la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinarea cererii de revizuire depusă de Agentul guvernamental al Republicii Moldova, în același complet de judecată (f. d. 39-43, vol. II).

10. Prin încheierea din 15 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Agentul guvernamental al Republicii Moldova împotriva deciziei din 18 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 73-81, vol. II).

11. La 05 iunie 2024, prin intermediul poștei electronice, CPRRIC „Meșter”, reprezentată de avocatul Vasile Tarnovschi, a declarat recurs împotriva încheierii din 15 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii recurate, cu emiterea unei noi încheieri prin care să fie admisă cererea de revizuire, să fie recunoscută încălcarea dreptului CPRRIC „Meșter” la un proces echitabil garantat de art. 6 § 1 al Convenției, să fie acordată CPRRIC „Meșter”, în temeiul art. 41 al Convenției, suma în mărime de 2 000 de euro, cu titlu de satisfacție

echitabilă, inclusiv costuri și cheltuieli în procedură inițiată la CtEDO (f. d. 141-145, vol. II).

12. La 12 iulie 2024, SRL „Chișinău-Gaz” a depus referință la recursul declarat de CPRRIC „Meșter”, reprezentată de avocatul Vasile Tarnovschi, solicitând respingerea acestuia și menținerea încheierii din 15 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 151-154, vol. II).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

13. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

14. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

15. Art. 426¹ alin. (1) lit. a), alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă: a) cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

(2) Recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin.(1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.”

16. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

17. Art. 112 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit până la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.”

18. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

19. Art. 100 alin. (1), (1¹) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

(1¹) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sînt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice. Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.”

20. Art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.”

21. Art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă: „(4) Actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sînt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

22. Analizând materialele cauzei deduse judecării, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de CPRRIC „Meșter”, reprezentată de avocatul Vasile Tarnovschi, urmează a fi restituită, din considerentele ce succed.

23. Din actele și lucrările dosarului, rezultă că încheierea Curții de Apel Chișinău, contestată cu recurs, prin care a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Agentul guvernamental al Republicii Moldova împotriva deciziei din 18 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău, a fost emisă la 15 februarie 2024 (f. d. 73-81, vol. II).

24. Completul de judecată remarcă și faptul că avocatul Vasile Tarnovschi a fost împuternicit, prin mandatul avocatului seria MA nr. 0078651 din 18 iulie 2014, de a acorda asistență juridică CPRRIC „Meșter” în prezenta cauză civilă, în temeiul contractului de asistență juridică nr. 8/14 din 28 februarie 2014 (f. d. 45, vol. I).

25. Totodată, Completul de judecată reține că copia încheierii din 15 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, a fost notificată la adresa electronică a reprezentantului recurentei CPRRIC „Meșter”, avocatul Vasile

Tarnovschi, xxxxx, la 17 mai 2024, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (f. d. 85, vol. II).

26. Confirmarea expedierii documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice, anexat la materialele cauzei. Extrasul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului, data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc.

27. Instanța de recurs reține că, cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul menționat va cuprinde informații cu privire la aceste inexactități, cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „*Mail delivery system*” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „*Mail delivery system*” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

28. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că astfel de mențiuni de eroare tehnică, odată cu expedierea actului judecătoresc la adresa electronică a reprezentantului recurente, lipsesc.

29. Prin urmare, se constată că termenul de declarare a recursului împotriva încheierii din 15 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău a început a curge la 18 mai 2024, ziua imediat următoare recepționării încheierii contestate și urma să expire la 01 iunie 2024. Dat fiind faptul că 01 iunie 2024 a fost zi de sâmbătă, prin urmare – zi nelucrătoare, în virtutea prevederilor art. 112 alin. (2) din Codul de procedură civilă, ultima zi a termenului de procedură se constată a fi data de 03 iunie 2024 (zi de luni), ca următoarea zi lucrătoare.

30. Cu toate acestea, recursul formulat de CPRRIC „Meșter”, reprezentată de avocatul Vasile Tarnovschi, împotriva încheierii din 15 februarie 2024, a fost depus la data de 05 iunie 2024 (f. d. 140, vol. II), prin urmare, cu depășirea a termenului de 15 zile prevăzut de art. 425 din Codul de procedură civilă, indicat la pct. 13 din prezenta încheiere.

31. Completul de judecată relevă că aceeași adresă electronică a reprezentantului recurente CPRRIC „Meșter”, avocatul Vasile Tarnovschi, xxxxx, pe parcursul examinării cauzei, a fost utilizată de multiple ori pentru corespondența dintre acesta și instanțele de judecată (f. d. 86, 181, 208, vol. I; f. d. 3, 64, 72, vol. II), inclusiv pentru depunerea prezentei cereri de recurs (f. d. 140, vol. II), fapt care atestă autenticitatea adresei electronice

respective, precum și disponibilitatea avocatului pentru ca aceasta să fie utilizată pentru corespondență.

32. Mai mult, adresa electronică nominalizată este reflectată și în formularul de cerere adresată la Curtea Europeană, pe care reprezentantul CPRRIC „Meșter”, avocatul Vasile Tarnovschi, a indicat-o cu la rubrica „E-mail” (f. d. 140, vol. I).

33. Prin urmare, acțiunile Curții de Apel Chișinău cu privire la expedierea copiei încheierii din 15 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, se încadrează pe deplin în rigorile prevăzute la art. 100 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, enunțat la pct. 19.

34. Cu toate acestea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că recurentul a omis să declare recursul în termenul prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă, iar acest fapt atrage sancțiunea procedurală sub forma restituirii cererii de recurs, în temeiul art. 426¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, indicat la pct. 15.

35. În circumstanțele descrise, important este de notat că o solicitare cu privire la repunerea recursului în termen, în ordinea stabilită la art. 116 din Codul de procedură civilă, CPRRIC „Meșter”, reprezentat de avocatul Vasile Tarnovschi, nu a înaintat și nici nu a prezentat probe care ar justifica omiterea acestui termen.

36. În context, recurenta avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CtEDO (cauza *Van Harn v. Germania*, 11 septembrie 2007), de a-și proteja drepturile de acces la instanță prin valorificarea dreptului său la o cale de atac, cu respectarea exigențelor legale.

37. Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și a dreptului la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurenta a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de către instanța de judecată.

38. Totodată, instanța de recurs notează că normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate

(a se vedea *Tricard*, § 29, *Nicolae Popa v. România*, 9 decembrie 2014, § 16, *Tence v. Slovenia*, 31 mai 2016, § 31).

39. În atare circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat de CPRRIC „Meșter”, reprezentată de avocatul Vasile Tarnovschi, ca fiind depus tardiv, circumstanță care împiedică examinarea acestuia în fond.

40. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 426¹ alin. (1) lit. a), alin. (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Restituie recursul declarat de Cooperativa de Producție și Reparație a Rețelei de Inginerie a Construcțiilor „Meșter”, reprezentată de avocatul Vasile Tarnovschi, împotriva încheierii din 15 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Chișinău-Gaz” împotriva Cooperativei de Producție și Reparație a Rețelei de Inginerie a Construcțiilor „Meșter” cu privire la repararea prejudiciului și compensarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni